

Università per Stranieri di Perugia

BIBLIOTECA PALAZZO GALLENGA

PROGETTO DI CONSERVAZIONE E VALORIZZAZIONE
DEI TESTI ANTICHI DEL FONDO GALLENGA STUART

info:

Paola Attanasio
Biblioteca Palazzo Gallenga
Piazza Fortebraccio, 4
06123 Perugia
paola.attanasio@unistrapg.it
tel. 075.5746704

Aristoteles

Aristotelis Stagiritae peripateticorum principis Organum nuper ex optimis exemplaribus, cum Graecis, tum Latinis recognitum, ac scholijs, annotationibus, varietatibus lectionem recens illustratum.

Pubblicazione: Venetiis : apud Minimam Societatem, 1594
(Venetiis : apud Floruantem Pratum, 1594)

Descrizione fisica: 637, [3] p. ; 24°
Segn.: A-2R8

Impronta: a-le o., & cose auNa (3) 1594 (R)

Marca: Colomba con ramoscello di olivo nel becco
poggiata su un tronco d'albero.
In cornice figurata

Di seguito alcune immagini significative del testo

A
G
M
I
T

3°

ARISTOTELIS
STAGIRITAE

Peripateticorum Principis,

ORGANVM

Nuper ex optimis exemplaribus, cùma
Græcis, tūm Latinis recognitum, ac
scholijs, annotationibus, varietati-
busq; lectionum recens illustratum.

VENETIIS, M D XCIIII.

Apud Minimam Societatem.

QVÆ IN HOC LIBRO
continentur.

Porphyrij prædicabilia.
Aristotelis prædicamenta.
De interpretatione lib.2.
Priorum analyticorum lib.2.
Posteriorum analyticorum lib.2.
Topicorum lib.8.
Elenchorum lib.2.

D. SEVERINO BOETHO
interprete.

DE
ARISTOTELIS
OPERIBVS
CENSURA.

Linius Secundus libro septimo
Historia Naturalis inquirit, qd-
nam existimetur maximuſ ſuis
ſe ingenium ex his quidem quo
rum extet memoria, uel ſuis ipforum, uel a-
lienis monumentis: Et eam tantæ ambitionis
palmam uidetur ad Homerum uate de-
ferre, ſecutus Græcia iudicium, qua illum for-
tem ingeniorum appellat. Sed mihi ramen
acrius eam rem intuenti, atq; examinanti
ſubtilius, nullum uidetur fuſſe ingenium
Aristotelico præstantius. Lez: iſpera eius
attente, ac diligenter exoritur iugens admi-
ratio, quam ab ultimis principijs deducit ab-
ditissima, Et profundissimareru omnium,
quam acute refellit aliena, quam fortiter co-
munit, Et corroborat ſua, quo ordine digerit
ſingula, Et qd est in tradēdis artibus per-
tile, quanta frugalitate uerborum nihil eſt
in eo uacans, aut inane, omnia ſolida, Et ple-
na: nusquam ſinit lectorem oſcitari, aut a-

Plin. de
ipſo Ari-
ſto.

GILBERTI
PORRETANI,
PERIPATETICI,
SEX PRINCIPIORVM
LIBER:

S V M M A L I B R I.

*De Forma, actione, Passione, Quando, Ubi, Postio-
ne, Habitu, Et de eo quod est suscipere magis, &
minus.*

De Forma. Caput I.

FORMA est compositioni contingen-
gens, simplici & invariabili essen-
tia consistens. Cōpositio etenim
non est: quoniam à natura cōpo-
sitionis seiungitur. Cōpositio n.
alteri unaquaque adueniens maiorē se coniū-
ctam efficit quodam modo. In forma autem hoc
commune non est. nam in eo quod corpus al-
bum est, non dī maius aut minus seipso nō al-
bo: nec si nō album intelligatur, destructio cō-
positionis, uel minoratio aliqua facta est, sed
alteratio solum. Quoniam autem fortasse in alijs
idem contingit proferri, additū conuenienter
existimao, invariabili essentia cōsistens. in ani-
ma

Sex principiorum Liber. 99

ma enim alteratio contrarietatis inuenitur, ut
tristit & gaudij. Sed qm̄(ut aiunt quidam)
simplicitati, nulli uero uariationi subiecta est
ut ea q̄ est aia mundi, dissocians hanc ab omni
bus, addidi compositioni contingens. Erit ita-
que terminus formæ dicta definitio. neque e-
nim superflua, neque diminuta, si quis subti-
liter inuestigauerit, reperiatur. Habet autem dubi-
tationem ex præcedentibus, utrum aliqua for-
ma uariabilis sit. hoc autem uidetur in pluribus.
nam eadē oratio susceptiuā ueri & falsi est: &
albedo claritatis & obscuritatis: & oratio eius
quod est in re & non est. Sed non est ita nā ni-
hil differt albedinem clarā dicere, q̄, suscipiēs
clarum dicere. nō est autem oratio eadē suscepti-
ua contrariorum, nec oratio eius q̄ in re est. &
nō est: sed orōnes notæ sunt earū q̄ sunt in aia
passionum. de his autem dictū est alibi. Substantia
le uero est, qđ confert esse ex quadam compo-
sitione compositioni, ut in pluribus, quod im-
possibile est deesse ei ut rō & sensus: siue horū
similia, ut continuum & discretum. Hoc uero
erit ut materia, & illud ut forma. ut corpus, qđ
est hois materia, aia uero forma. erit itaq; sub-
stantiale, ut corpus, homo, & ratio. hæc autem in
his quæ de Categorij dicta sunt, expedita sūt.

Videtur autem forma, quædam à natura es-
se, quædam uero ab * actu. ratio enim à na-
tura est, color uero & passio quædam in actu * Forte
cōsistunt. In quibusdam autem dubitatio est. melius ap-
utrum à natura, an ab actu incipient esse, ut in te.
figura incisionis nam nihil additionis fit, sed
separatio quædam partium. Dico autem figu-
ram esse à natura: assentiri uero ab actu. sed

*An formæ
aliqua in-
variabilis
sit.*

*Primo de
Interpr.
cap. i.
Substantia
le quid.*

*Formarē
diuisio.*

*Forte
melius ap-*

mero solēt incrementum, atīn utilius multo,
eo (quod postea ab alijs fit) accremento, maxi-
mum enim fortasse principium omniū, ut dici
etur, quare & difficillimum, quanto. n. p̄tāte na-
lissimum, tāto mole minimum, difficillimū
est uideri, eo aūt comperto, facile est adiūcere
coaptareq; reliquū. Quod & circa rhetoricas
orationes accidit, pene aūt & circa alias artes
ōes, nā q̄ principia inuenere, oīno ad exiguū
quid perduxerunt, qui aūt nunc celebriores
habentur, uendicantes à multis, uelut ex suc-
cessione particulatim colligētes, sic auxerūt.
Tisias quidē post priores, Thrasymachus ue-
ro post Tisiā. Theodorus aūt post hūc, & mul-
ti multas coadunauere partes, quapropter ni-
hil mirum, si in amplum quidē creuerit ars.
Huius aūt negotij non hoc quidē erat explo-
ratū, illud aūt non erat, uerū nihil ipsius pror-
sus erat: nā eorū, qui circa litigiosas oīnes e-
rāt mercenarij, similis quidē doctrina. Gorgie
negotio. Orationes. n. hi quidem rhetoricas, il-
li aūt interrogatiuas docebāt ediscere, i quas
ſapius incidere solebant alternatim utrorum-
que adiuicē orones, quapp uelox quidē, ut
pote q̄ sine arte, erat doctrina discentibus ab
illis, nō. n. artē, sed q̄ ab arte sūt dātes, arbitra-
ri sūt log eruditē, perinde, ac si q̄s disciplinā
dicat se tradere, ut non doleant pedes, deinde
futoriā quidē non doceat, neq; unde possint
cōparari talia, det aūt q̄ plurima genera omni-
modorum calceorū, hic profecto profuit ad
usum, artem autem nō tradidit. Et de rhetori-
eis quidē erāt multa, & antiqua dicta, de syllo-
gismis autē oīne nikil habuimus prius aliud
quicquam

Quicquam quod diceremus, quām mora per-
quirentes, multo tempore insudauerimus. Si
autem uidetur ex considerationibus nostris
(ut ex ijs, quæ sunt ex principio) hēc habere
disciplina ſufficienter ſupra alia negocia, quæ
ex traditione inducta ſunt, reliquum erit om-
nium uestrū, uel eorum qui audierunt hoc
opus, omissa quidem artis, uenia dignari, in-
uentā autem, multa prosequi gratia.

Arist. Elench. Librorum.

F I N I S I

V E N E T I I S.

Apud Florauantem Pratum.

M D XCIII.